

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

xum in membra Ecclesiae, gratia capitalis est: Sed gratia habitualis Christi hoc praestat: Ergo est gratia capitalis. Major patet, gratia enim capitalis ea dicitur quae est influxiva in alios, cum de ratione capitis sit in membra influere. Minor vero suadetur, Christus influit in membra Ecclesiae, per meritum & satisfactionem: Sed gratia habitualis dat Christo ut homini posse radicaliter mereri, ut disp. 12. art. 2. ostensum est: Ergo dat illi posse radicaliter influere in membra Ecclesiae.

110. Confirmatur: Ad rationem capitis tres solum conditiones requiruntur, nimirum prioritas, eminentia, & influxus: Sed gratia Christi habitualis tres illas conditiones habet: Ergo gratia capitalis est. Minor probatur: In primis enim gratia habitualis Christi est prior gratia ceterorum hominum, tum quia magis accedit ad Deum, tum etiam quia est finis & exemplar gratiae datae alijs hominibus; sicut praedestinatio Christi est finis & exemplar nostrae praedestinationis. Est etiam eminentior gratia hominum & Angelorum, cum sit multo perfectior & abundantior, & Christus gratiae plenitudinem habeat. Denique Christus per eam influit in Ecclesiae membra, ut jam ostendimus: Ergo conditiones ad rationem capitis requisitas habet.

111. Secunda pars quae asserit gratiam habitualement, ut est gratia capitis, in obliquo & de connotato gratiam unionis importare, manifesta videtur: Gratia enim habitualis est gratia capitis, quatenus Christum ut hominem constituit potentem ad condignè pro nobis satisfaciendum: Sed hoc non praestat sine gratia unionis, opera Christi satisfactoria & meritoria infinitè dignificante: Ergo illam de connotato importat, prout gratia capitis est.

112. Addo quod, nisi gratia capitalis Christi, gratiam unionis connotaret, puta creatura posset esse caput Ecclesiae quoad meritum condignum gratiae, & condignam satisfactionem pro peccato generis humani; cum omne quod gratia habitualis Christi importat, purae creaturae communicabile sit: Sed hoc dici nequit, ut docet D. Thomas hic art. 6. Ergo gratia capitalis Christi, gratiam unionis de connotato importat.

§. II.

Solvuntur objectiones.

113. **O**bjicies primò contra praecedentes conclusiones: Illa Christi gratia capitalis dicenda est, quae in ipso est prior, & perfectior, illumque reddit potentem in membra Ecclesiae gratiam influere: At illae conditiones non conveniunt gratiae habituali Christi, sed gratiae unionis: Ergo gratia unionis, non verò gratia habitualis, Christum in ratione capitis constituit, & gratia capitalis dicenda est. Major patet, ut enim supra declaravimus, ad rationem capitis tria requiruntur, nimirum prioritas, eminentia, & influxus. Minor vero probatur quantum ad singulas partes. Et in primis quod gratia habitualis in Christo non sit prior, videtur manifestum, cum supponat gratiam unionis, & ad illam sequatur tanquam proprietatem. Quod etiam non sit praestantior & eminentior, non minus evidens est, cum Christus perfectiori modo sit sanctus per gratiam unionis, quam per gratiam habitualement. Denique quod per gratiam habitualement non constituitur potens influere gratiam in alios, ostenditur primò. Christus

Tom. IV.

A influit gratiam in homines, per proprium meritum, quatenus ordinatum ad promerendum alijs: Sed gratia habitualis Christi non est principium istius ordinationis, cum sit ejusdem speciei in Christo & in nobis, & gratia nostra hujusmodi ordinationis non possit esse principium, sed sit ad primum proprio subiecto promerendum alligata: Ergo per gratiam habitualement Christus non constituitur potens influere gratiam in homines. Secundo, Christus influit gratiam in homines, per proprium meritum, quatenus est infinitum: Sed gratia habitualis non est principium meriti Christi, quatenus est infinitum: Ergo non constituit Christum potentem influere gratiam in homines, sed hoc soli gratiae unionis competit.

Respondeo distinguendo Majorem: Illa Christi gratia capitalis dicenda est, quae est prior & perfectior in omni ordine, nego Majorem: in aliquo ordine, concedo Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

Explicatur solutio: Licet gratia habitualis, unionis gratiam supponat, ac proinde non sit in omni ordine prima, est tamen prima in suo proprio ordine, nempe supernaturali non hypostatice, quae primitas sicut sufficiens est ut verè & propriè rationem naturae sortiatur, ita etiam sufficit ut gratia capitis sit. Similiter quamvis gratia habitualis non sit simpliciter & omnibus modis perfectior, & Christus nobiliori modo sit sanctus per gratiam unionis, quam per gratiam habitualement; est tamen nobilior & perfectior in ratione principij quo operandi, quae prioritas & perfectio in gratia capitali praecipue attenditur, cum habeat constituere ipsum caput in genere activi, ut supra vidimus. Unde ad illud quod additur in objectionè de vi influxiva gratiae in alios, nego quod per gratiam habitualement Christus non constituitur potens influere gratiam in homines. Ad primam verò probationem in contrarium, distinguo Majorem: Christus influit gratiam in homines per proprium meritum, quatenus ordinatum ad promerendum alijs: *Id quatenus* dicente conditionem ad merendum alijs, concedo Majorem. Dicente rationem formalem, nego Majorem, & praetermissa Minori, nego Consequentiam. Nam esto gratia habitualis non sit principium ordinationis operationum Christi ad influendum in alios, sed à libera Christi voluntate talis ordinatio proveniat; quia tamen haec non est ratio formalis, sed duntaxat conditio requisita ad merendum alijs, non licet inferre, gratiam non principiantem hujusmodi ordinationem, non reddere Christum potentem ad influendum in alios.

E Ad secundam probationem dico, gratiam Christi, etsi physice finita sit, & ejusdem rationis cum nostra, esse tamen moraliter infinitam, & ratione hujus infinitatis moralis meritum efficere quatenus est infinitum, ut disp. praecedenti art. 1. conclus. 3. declaravimus.

Objicies secundo: Gratia habitualis Christi & nostra sunt ejusdem speciei, ut disp. 12. art. 1. docuimus: Sed gratia nostra non est sufficiens ad caput constituendum, alias purus homo posset esse caput Ecclesiae, quoad influxum interiorum gratiae per meritum condignum, cujus oppositum docet D. Thomas hic art. 6. Ergo gratia habitualis Christi non potest ipsum in ratione capitis Ecclesiae constituere, nec per consequens gratia capitalis appellari, sed hoc soli gratiae unionis competit. Patet Consequentia, nam eadem forma invariata, eundem praebet effectum: Ergo si

DDdd ij

gratia nostra habitualis sit ejusdem rationis & speciei cum gratia habituali Christi, & puro homini nequeat rationem capitis Ecclesiae tribuere, nec id poterit Christo ut homini præstare.

116.

Respondeo quod licet gratia habitualis Christi & nostra sint ejusdem speciei in esse physico, in esse tamen moris specie distinguuntur, quia gratia habitualis animæ Christi, ratione conjunctionis quam habet cum persona Verbi, & gratia unionis, dignitatem quandam & valorem infinitum habet, ratione cujus potest esse principium quo satisfactionis & meriti infiniti, ut disp. 4. ostensum est: hæc autem moralis diversitas sufficit ad hoc ut gratia habitualis Christi possit ipsum in ratione capitis Ecclesiae constituere, licet gratia nostra habitualis rationem capitis Ecclesiae puro homini tribuere nequeat. Unde quando in objectione dicitur, quod eadem forma invariata eundem præbet effectum, distinguendum est: invariata tam physice quam moraliter, concedendum: invariata physice, variata tamen moraliter, negandum. Vel dicatur hoc esse verum, quando effectus præstatur à forma secundum sola intrinseca prædicata, secus autem quando à forma non provenit ratione tantum prædicatorum essentialium, sed simul ex aliquo adjuncto ingrediente in obliquo & de connotato, qualiter in presenti contingere, conclusionem secundam ostensum est; ibi enim docuimus, quod licet in Christo gratia capitis consistat adæquatè in recto in gratia habituali, in obliquo tamen & de connotato, gratiam unionis importat.

117.

Obijcies tertio: Ideo gratia habitualis Christi, secundum nos, ipsum constituit in ratione capitis Ecclesiae, quia influit in substantiam operationum quibus satisfecit pro nobis, nobisque gratiam & gloriam de condigno promeruit: Sed gratia unionis dat istis operibus infinitam dignitatem, quæ principalitè se habet in operibus meritorijs & satisfactorijs, quàm ipsorum entitas & substantia: Ergo à fortiori gratia unionis Christum in ratione capitis Ecclesiae constituit.

118.

Respondeo distinguendo Majorem: quia influit in substantiam operationum &c. effective & per modum principij quo, concedo Majorem: quia influit alijs modis, nego Majorem, & concessa Minori, nego Consequentiam: gratia enim capitalis debet esse principium quo agendi, gratia verò unionis est operationes Christi infinitè dignificet, non est principium quo operandi, ideoque gratia capitalis non est. Item caput non per influxum formalem, sed per effectivum in ratione capitis constituitur: gratia autem habitualis constituit Christum ut hominem efficienter influentem in opera meritoria; gratia verò unionis, quæ est ipsa subsistentia Verbi, vel natura divina humanitati conjuncta, non efficienter, sed formaliter dat operibus Christi meritorijs & satisfactorijs dignitatem & valorem: & idcirco non gratia unionis, sed gratia habitualis, Christum ut hominem in ratione capitis Ecclesiae constituit, subindeque gratia capitalis est.

Ex quo intelliges, gratiam Christi capitalem solà ratione differre à personali: Dicitur enim personalis, quatenus humanitatem Christi sanctificat, capitalis verò, prout dat posse influere in alios: Sed eadem est forma per quam subiectum aliquod in actu constituitur, & redditur potens agere, cum sola distinctione rationis, ut constat in calore ignis, per quem, absque reali

A distinctione, ignis in actu calidus constituitur, & redditur potens calefacere: Ergo gratia capitalis Christi, solà ratione differt à personali.

DISPUTATIO XV.

De scientia Christi in communi.

Ad questionem 9. D. Thomæ.

B Inter perfectiones à Verbo assumptas, duas singulariter notavit Evangelista, plenitudinem scilicet gratiæ & veritatis, id est scientiæ & cognitionis animæ Christi. Unde postquam S. Doctor de prioribus tribus præcedentibus questionibus fusè disseruit, hinc questione 9. & tribus sequentibus, agit de posteriori, & procedit tali ordine, quod prius tractat de scientia Christi in communi, deinde disputat de singulis ejus speciebus in particulari: nimirum de scientia beata, infusa, & acquisita, Eundem ordinem & methodum observantes, pauca hinc de scientia Christi in communi dicemus, sequentibus verò disputationibus, de triplici illa Christi scientia, fusè & lato calamo differemus.

ARTICVLVS PRIMVS.

Verum in intellectu creato Christi fuerit aliqua intellectio creata, vel tantum per intellectiorem increatam & divinam intellexerit?

UT fide certum supponimus, Christum Dominum habuisse intellectum creatum, quod à nullo concedente illum esse verum hominem negari potest, cum intellectus sit proprietas animæ rationalis, subindeque omni habenti animam rationalem competere debeat. Unde in sexta Synodo generali actione 11. definitur: Verbum assumpsisse animam rationalem, animabus nostris contribulem, & mentem menti nostre comparatam. Mens autem significat animam secundum partem superiorem, quæ est intellectiva: Ergo in Christo est intellectus humanus & creatus. Hoc præmissis, inquirimus, an talis intellectus Christi Domini, per intellectiorem humanam & creatam, vel solùm per divinam & increatam intellexerit: In cujus difficultatis resolutione, relicto Monothelitarum errore, qui quamvis concederent intellectiorem creatam in intellectu Christi creato, & increatam in intellectu Christi divino, ex utraque tamen unam operationem constari asserebant, subindeque unam duntaxat intellectiorem in Christo admittebant. Relicto, inquam, hoc errore: quidam sunt ex Catholicis, quibus visum est, animam Christi non aliâ intellectiorem usam esse, quàm divinâ & increatâ. Hanc sententiam tenuit olim quidam Joannes de Ripa, relatus à Capreolo in 3. dist. 14. quæst. 1. art. 1. illamque suo tempore quibusdam placuisse refert D. Bonaventura ibidem, fuisseque publicè defensam Parisijs testatur Gregorius in 2. dist. 7. quæst. 2. Denique inter antiquos pro abroganda Christo scientia creata, fusè laboravit Hugo